

1 Beginselen en elementair balanslezen

Opdrachten

Opdracht 1.1.1 Eenvoudige mutaties

Onderneming B.V. X handelt in koelkasten. De volgende uitgangspunten gelden in deze casus:

- nieuwe besloten vennootschap
- één aandeelhouder: X
- één werknemer: X
- handel in koelkasten
- alle betalingen per bank, tenzij anders aangegeven
- geen omzetbelasting
- geen winstbelasting

Geef de mutaties in de balans en winst-en-verliesrekening weer voor de volgende gebeurtenissen:

1. X richt op 1 januari 2015 een besloten vennootschap op; aandelenkapitaal ad € 1,00 wordt op de bank gestort.
2. De bank verstrekt een langlopende lening van € 150.000.
3. X koopt op 1 februari 2015 een bedrijfsauto voor € 30.000.
4. Inkoop 20 koelkasten a € 2.000 = € 40.000.
5. Verkoop en levering 10 koelkasten à € 3.000. Opbrengst € 30.000.
6. X ontvangt een jaarsalaris van € 40.000; van sociale lasten is geabstraheerd.
7. Van de langlopende lening wordt op 31 december € 10.000 afgelost.
8. Per 31 december 2015 wordt op de auto 33 1/3 % afgeschreven.
9. De huur voor jaar 1 en 2 wordt vooruitbetaald (€ 80.000).
10. Betaling rente op lening 8% van € 150.000 = € 12.000.
11. Betaling notaris- en advieskosten i.v.m. oprichting bv € 500.
12. X heeft namens de bv adviezen uitgebracht aan N.V. Y en factureert hiervoor € 10.000.

13. Het reclamebureau van de B.V. stuurt een rekening van € 5.000 voor verrichte diensten.
14. N.V. Y betaalt de nota van € 10.000 vermeld bij gebeurtenis 12.
15. De ondernemer schat in dat hij in de toekomst een bedrag van € 2.000 aan garantieverplichtingen moet uitgeven.

Opdracht 1.1.2 Eenvoudige mutaties

Stel de eindbalans en winst-en-verliesrekening na jaar 1 van B.V. X samen en geef vervolgens voor de gebeurtenissen in jaar 2 de mutaties in de balans en winst-en-verliesrekening weer.

1. Inkoop op rekening van 30 koelkasten a € 2.000.
2. De huurkosten over jaar 2 worden geadministreerd.
3. Verkoop van 35 koelkasten op rekening à € 5.000.
4. Ontvangst van 80% van de opbrengst van de op rekening verkochte 35 koelkasten (gebeurtenis 3).
5. Op 6 december wordt een order ontvangen en bevestigd voor de levering van 5 koelkasten in jaar 3 (5 x € 6.000).
6. De afnemer van gebeurtenis 3 is failliet. De curator bericht dat van de resterende vordering 40% betaald zal worden.
7. De directeur van de bv neemt voor privédoeleinden een bedrag van € 10.000 op van de bank.
8. Bij inventarisatie blijkt één koelkast (€ 2.000) te zijn verdwenen. De voorraad was niet verzekerd.
9. Van een klant wordt een bedrag van € 5.000 euro ontvangen voor een in jaar 3 te leveren koelkast.
10. Bij een afnemer aan wie in jaar 1 is geleverd moet een reparatie worden verricht, waarvoor € 500 aan onderdelen nodig is. De reparatie valt onder de garantie. De onderdelen worden op rekening gekocht.

Opdracht 1.1.3 Eenvoudige mutaties

Geef bij elk van de onderstaande transacties aan:

1. of er sprake is van *opbrengst* en/of *ontvangst* en/of *kosten* en/of *uitgaven*;
  2. het effect op 'het resultaat voor belasting' en de balanspost 'liquide middelen'.
- a. Een antiquariaat verkoopt eind december 2015 via een kunstveiling twee schilderijen van Vermeer voor € 2 miljoen elk, welke de eigenaar van het antiquariaat jaren geleden op een oude zolder heeft aangetroffen. De koper zal het geld pas overmaken, nadat alle formaliteiten op de kunstveiling zijn afgehandeld. Beantwoord de vraagstelling voor het antiquariaat.
  - b. Een ondernemer laat op 28 december 2015 zijn oude inktcartridges van zijn printers hervullen bij een refillzaak voor een bedrag van € 400 en betaalt met de pinpas. Beantwoord de vraagstelling voor de ondernemer.

- c. Een sportzaak koopt eind december 2015 op rekening met het oog op het Europees kampioenschap voetbal nieuwe voetballen bij de fabrikant voor een bedrag van € 25.000. De voetballen worden nog in 2015 geleverd, maar zullen pas over vijf maanden in de verkoop gaan. Beantwoord de vraagstelling voor de sportzaak.
- d. Op 30 december 2015 int de telecommatenschap per incasso van de bankrekening van onderneming X een bedrag van € 2.000 voor de adsl-aansluiting betrekking hebbend op de maand januari 2016. Beantwoord de vraagstelling voor de onderneming X.
- e. Een restaurant heeft op 26 december 2015 een menu à la carte geserveerd aan een gezelschap. Het gezelschap heeft voor de maaltijd een bedrag van € 800 met de creditcard betaald. Beantwoord de vraagstelling voor het restaurant, indien de creditcardbetaling per direct wordt bijgeboekt op de bankrekening van het restaurant.

(Bron: Toetsvragen beroepsopleiding 31 maart 2006, opgave 3, bewerkt)

Opdracht 1.1.4 Eenvoudige mutaties

Een in Nederland gevestigde besloten vennootschap handelt in schaatsen. Deze worden betrokken uit Oost-Europa en verkocht in binnen- en buitenland. In 2016 vindt een aantal financiële gebeurtenissen plaats.

- a. Geef per gebeurtenis aan tot welke mutaties dit leidt in de balans.
- b. Geef per gebeurtenis aan tot welke mutaties dit leidt in de winst-en-verliesrekening.

Gebeurtenis

- a. De vennootschap koopt 1.000 paar schaatsen voor € 50 per paar van een in Polen gevestigd bedrijf. De factuur wordt gelijk met de schaatsen ontvangen.
- b. De vennootschap verkoopt op rekening de helft van de onder a gekochte schaatsen tegen € 80 per paar.
- c. Op de bank van de vennootschap wordt een bedrag van € 10.000 ontvangen wegens betaling van een debiteur.
- d. De vennootschap heeft een inpakmachine van € 20.000 laten installeren en ontvangt de factuur.
- e. De afschrijving van de materiële vaste activa bedraagt € 55.000 per jaar.
- f. Er worden nieuwe aandelen uitgegeven en volgestort. Totaal € 100.000. De nominale waarde bedroeg hiervan € 20.000.
- g. In verband met nieuwe technologische ontwikkelingen door de 'klapschaats' blijkt het noodzakelijk een extra voorziening op de aanwezige voorraad te treffen van € 12.000.
- h. Er wordt huur van het bedrijfspand vooruitbetaald voor 2017 tot een bedrag van € 40.000.

(Bron: Toetsvragen beroepsopleiding 3 april 1998, opgave 1, bewerkt)

Opdracht 1.1.5 Opstellen balans

Per 31-12-13 dient de balans te worden opgesteld van een bedrijf dat als eenmanszaak wordt gevoerd.

Hieronder staan alle benodigde gegevens, betrekking hebbend op de stand van zaken per 31-12-13, om een balans ultimo 2013 op te stellen, waarbij zo veel mogelijk de voorgeschreven indeling van de balansposten moet worden aangehouden.

1. Bank: Volgens dagafschrift is de schuld € 39.000.
2. Crediteuren: Het saldo 'crediteuren' geeft een totaalstelling van € 65.000.
3. Debiteuren: Het saldo 'debiteuren' geeft een totaalstelling van € 42.000. Van de openstaande debiteurposten wordt € 5.000 als oninbaar beschouwd.
4. Gebouw: Te waarden op de aanschafprijs ad € 100.000 onder aftrek, van 2 jaar afschrijvingen ter grootte van 2% van de aanschafprijs per jaar.
5. Hypotheek: De stand van de opgenomen lening is € 48.000.
6. Voorraden: Volgens inventarisatie bedraagt de verkrijgingsprijs van de aanwezige voorraad: € 68.000.* Rekening moet worden gehouden met een voorziening wegens incurantheid van € 4.000.
7. Kas: Na kassacontrole blijkt het saldo € 6.000.
8. Nog te betalen: Er zijn nog kostennota's te ontvangen in 2014 over 2013 ten bedrage van € 7.000.
9. Vooruitbetaald: Het blijkt dat € 5.000 van in 2013 betaalde kosten betrekking heeft op het volgend jaar.

* De waarderingsgrondslag voor voorraden is de verkrijgingsprijs onder aftrek van incurantheid.

- a. Stel aan de hand van vorenstaande gegevens de balans op, ultimo 2013, en bereken de omvang van het eigen vermogen.
- b. Bereken met behulp van vermogensvergelijking de winst over een bepaald jaar aan de hand van de volgende gegevens:

Eigen vermogen begin jaar	33.000
Eigen vermogen eind jaar	50.000
Privéonttrekkingen	40.000
Privéstortingen	15.000

(Bron: Toetsvragen beroepsopleiding orde van advocaten 11 november 1994, opgave 3, bewerkt)

Opdracht 1.1.6 Opstellen balans en winst-en-verliesrekening

Een cliënt die een eenmanszaak voert verstrekt u de onderstaande voorlopige jaarcijfers. Bij de bespreking ervan valt u het volgende op:

- In tegenstelling tot vorig jaar blijkt er geen voorziening voor dubieuze vorderingen in mindering te zijn gebracht op de debiteuren. Bij nader inzien is dit wel noodzakelijk. Deze voorziening wordt geschat op € 2.000.
- De afschrijvingen op machines zijn bepaald op basis van een ander percentage dan gebruikelijk: de afschrijvingen moeten in totaal € 14.000 bedragen.
- Voorts is er nog een kostennota ad € 1.500 gevonden, die in 2013 niet was verwerkt; deze dient alsnog in de cijfers te worden verwerkt.

Corrigeer de betreffende bedragen en maak een nieuwe opstelling van de balans en winst-en-verliesrekening over 2013, waarbij duidelijk moet blijken hoeveel winst is gemaakt in 2013.

Gebouw	200.000	Kapitaal	140.000
Machines	70.000	Winst	80.000
Transportmiddelen	40.000		
		Hypotheek o/g	110.000
Vorraden	38.000		
Vorderingen	16.000	Crediteuren	50.000
Overlopende activa	5.000	Overlopende posten	13.000
Liquide middelen	<u>24.000</u>		
	393.000		<u>393.000</u>

Netto-omzet		510.000
Kostprijs van de omzet		<u>310.000</u>
Bruto-omzetresultaat		200.000
Personeelskosten	90.000	
Overige kosten	20.000	
Afschrijvingen	<u>10.000</u>	
		<u>120.000</u>
Resultaat		80.000

(Bron: Toetsvragen beroepsopleiding orde van advocaten 15 april 1994, opgave 4, bewerkt)